

מימון טיפולי תא לחץ על רקע AVN

בנציבות הקבילות התבררה קבילה בה סירבה שירותי בריאות כללית לממן טיפולי תא לחץ הנדרשים לטיפול בנמק בראש צוואר הירך.

לאחר בירור הקבילה נמצאה **הקבילה מוצדקת** וכי _____ זכאי למימון הטיפולים בתא לחץ על ידי קופת החולים.

הרקע העובדתי והרפואי להכרעה:

1. כעולה מהקבילה, המבוטח בן 26 סובל מ- AVN של (Avascular Necrosis או נמק של העצם) במפרקי הירכיים בדרגה 2 וטופל טיפולים שמרניים שלא עזרו. לאור זאת הומלץ על ידי הרופא האורתופד המטפל בקופה, על טיפול בתא לחץ לצורך שיפור החמצון והווסקולריזציה של ראשי הפמור (מפרק הירך) בשני צידיו.

2. על פי חוות דעתו של ד"ר _____, מומחה בכיר בתחום הטיפול בתא לחץ, באמצעות הטיפול בתא לחץ ניתן לבצע העלאה של כמות החמצן המומס בדם ובכמות החמצן המגיעה אל הרקמה מכ- 100mmHg ל- 1500-1600 mmHg ולאפשר הנעה של תהליכי הריפוי במפרק האיסקמי. על פי חוות דעתו, הטיפול הוא יעיל במיוחד כאשר ה- AVN הוא מדרגות 1-2. לפיכך, הוא מצטרף להמלצת הרופא המטפל, כי יש מקום במקרה של המבוטח להתחיל בטיפולים בתא לחץ אשר יוכלו למנוע את הצורך בהתערבות כירורגית.

3. בירור נוסף שנערך העלה כי ישנן מספר עבודות מחקר, לרבות כאלה שבוצעו בישראל, המראות כי אכן טיפולי תא לחץ בחולים צעירים הסובלים מ- ANV של מפרקי הירכיים (שלא על רקע טיפול בסטרואידים או שימוש באלכוהול) ובהינתן דרגת נמק של 1-2, עשויים "להציל" את ראש מפרק הירך מהמשך הנמק ותוצאותיו. על פי הניסיון המצטבר של הרופאים המטפלים בשיטה זו בארץ, למעלה מ- 85% ממקרי ה- AVN הללו מגיעים לריפוי מלא.

כמו כן ועל בסיס עבודות מחקר אלו נדונה ההתוויה של טיפול בתא לחץ לנמק של מפרק הירך בכנס של הועידה האירופאית לרפואה היפרברית שנערך בראשית 2017 ונקבע כי התוויה זו בעלת רמת מוכחות גבוהה.

4. במענה לפנייה לקופה נטען על ידה כי הטיפול הנדרש אינו עונה על התוויות חוזר מינהל רפואה 37/99: "הוריות קליניות לטיפול בחמצן בעל לחץ". (להלן: "חוזר 37/99").

דיון והכרעה:

5. סעיף 6(ג)6 לתוספת השנייה לחוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד – 1994 (להלן: "החוק") קובע כי טיפול בתא לחץ או בשמו האחר "טיפול היפרבריי" כלול בטיפולים שיש לספק במסגרת סל הבריאות:

"פעולות אבחון וטיפול נוספות:

(ג) טיפול נמרץ, כגון -

(6) טיפול היפרבריי"

6. טיפול בתא לחץ, בדומה לשירותים רפואיים אחרים שנכללו בתוספת השנייה לחוק, איננו מוגבל למצבים רפואיים (התוויות) ספציפיים או למצבים רפואיים שהיוו פרקטיקה רפואית נוהגת ב"מועד הקובע" (קרי – 1.1.94).

7. מאחר והפרקטיקה הרפואית הנוהגת עשויה, כמובן, להשתנות מעת לעת הרי שההתוויות המחייבות עשויות להכיל מצבים רפואיים נוספים שלא היו קיימים ב"מועד הקובע".

הכלל ולפיו הפרשנות שיש ליתן לשירותי הבריאות הכלולים בסל איננה "סטטית" כי אם דינאמית, מקובל בפסיקת בתי הדין לעבודה ור' למשל הנאמר בע"ע 1557/04 קופ"ח כללית נ' ישעיהו קפצן ואח' :

"לטעמנו יש ליתן לשירותי הבריאות שבסל הבריאות פרשנות גמישה ודינאמית, בין היתר בשים לב לשינויים שחלו באותם שירותים מוכרים וטכנולוגיות מאושרות בחלוף הזמן, מאז "המועד הקובע" שבחוק, ה- 1 בינואר 1994"...הידע הרפואי מתפתח כל העת, וכתוצאה מכך מתחוללים אף שינויים ושיפורים של ממש בתוצאות הטיפול שניתן להפיק משידרוג טכנולוגיות הכלולות בסל..."

8. חוזר 37/99 משקף את הידע הרפואי שהיה קיים בתחום הטיפול באמצעות תא לחץ במחלות השונות בעת הוצאתו. החוזר מבטא את נקודת האיזון המתאימה מבחינת שיקול הדעת הרפואי הסביר ואיכות השירות הסבירה שיש לתת לפי סעיף 3(ד) לחוק, לרבות על פי שיקולים הקשורים למידת התימוכין המקצועיים שיש להתוויה הכלולה בו, וכל זאת נכון לעת הוצאתו.

9. כאמור לעיל, בירור שנערך בנציבות הקבילות עם מומחים, הן מתחום האורתופדיה והן מתחום הטיפול בתא לחץ, העלה כי טיפול בתא לחץ ל-AVN של מפרקי הירך הינו יעיל מאוד ובעל שיעורי הצלחה גבוהים בריפוי הנמק, כאשר ה-AVN הוא בדרגות 1-2.

10. לפיכך, באיזון שיקול הדעת הרפואי של הרופאים המטפלים כמובא לעיל, מידת התימוכין הגבוהה שיש לטיפול בתא לחץ בריפוי הנמק בנסיבות הרפואיות של המבוטח, ואיכות השירות הסבירה בו מחויבת הקופה, יש לראות בהתוויה של AVN למפרקי הירכיים בחולים אלה כדוגמת המבוטח ככלולה בסל, על אף שאינה כלולה מפורשות בחוזר מינהל רפואה 37/99.

לאור האמור לעיל, ובהתאם לסמכות המסורה לנו על פי חוק, נקבע כי הקבילה מוצדקת ועל קופת החולים לממן את טיפולים בתא לחץ, על פי המלצות הרופאים המטפלים.